

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3622200834
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2022:3622200834.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti R. O. N., D.. XX.XX.XXXX, W. V. N., D.. XX.XX.XXXX V. K. G. N., D.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, deti matky G. N., D.. XX.XX.XXXX, N. A. XX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Edit Balážiková s.r.o., so sídlom Partizánske, Jesenského 231/5, IČO:47 239 948 a otca O. N., D.. XX.XX.XXXX, N. A., C. XXXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu otca na zníženie výživovacej povinnosti otca k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

odôvodnenie:

- (1) Otec maloletej sa návrhom zo dňa 14.06.2022 domáha zníženia výživného na maloleté deti z dôvodu plynutia jeho výkonu trestu odňatia slobody v trestnej veci.
- (2) Matka dieťaťa s návrhom nesúhlasila. Návrh odporučil zamietnuť aj kolízny opatrovník.
- (3) Súd vykonal dokazovanie v neprítomnosti otca dieťaťa podľa § 180 CSP, výsluchom matky, a na základe nižšie uvedených listinných dôkazov zistil tento skutkový stav.
- (4) Rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/80/2019-50 zo dňa 16.12.2019, právoplatným dňa 23.01.2020 bolo manželstvo G.D. N. V. O. N. rozvedené, bola schválená rodičovská dohoda, ktorou boli maloleté deti R. O., W. V. V. K. G. zverené do osobnej starostlivosti matky, určená výživovacia povinnosť otca k nim vo výške 100,-€ mesačne na každé z detí, styk otca s deťmi upravený nebol. V čase poslednej úpravy výživovacej povinnosti otec detí si privyrábal ako bagrista, tvrdil, že zarobí aj 2000,-€ mesačne počas sezóny. Mal. R. O. navštevovala 2. ročník ZŠ, mal. W. V. materskú školu a mal. K. G. bola s matkou. Matka s deťmi bývala v prenajatom 4-izbovom byte, pomáhali jej rodičia. Otec býval na rôznych miestach, u kamarátov a pod.
- (5) Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/78/2020 a pripojeného rozhodnutia súd zistil, že otec dieťaťa bol uznaný vinným trestným rozkazom č.k. 2T/78/2020-73 z 13.01.2021, právoplatným dňa 01.06.2021 a bol mu uložený za skutok zo dňa 24.06.2020, právne kvalifikovaný ako prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., trest odňatia slobody na 4 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 16 mesiacov s probačným dohľadom, primeraným obmedzením a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na 20 mesiacov.

(6) Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/71/2021 a pripojeného rozhodnutia súd zistil, že rozsudkom č.k. 2T/71/2021-249 z 22.11.2021, právoplatným dňa 04.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 2To/138/2021-269 zo 04.01.2022 bol otec detí uznaný vinným zo spáchania skutku zo dňa 11.07.2021 právne kvalifikovaného ako prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na §§ 138 písm. a/, písm. d/, § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák., § 127 ods. 3, ods. 5 Tr. zák., kedy sa bývalej manželke - matke detí a jej otcovi vyhrážal smrťou za použitia násilia a zbrane. Išlo teda o trestný čin majúci charakter domáceho násilia.

(7) Uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 2T/78/2020-125 zo dňa 09.03.2022, právoplatným dňa 09.03.2022, súd rozhodol o neosvedčení otca detí v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu a nariadení výkonu trestu vo výmere 4 mesiace nepodmienečne.

(8) Podľa správy ÚVTOS Dubnica nad Váhom z 26.07.2022 je otec detí počas výkonu testov zaradený do zamestnania od 22.02.2022 na pracovisku s dohľadom mimo ústavu. Dosiahol čistú mzdu za mesiac 02/2022 vo výške 43,81-€, 03/2022 vo výške 137,05-€, 04/2022 vo výške 169,12-€, 05/2022 vo výške 87,58-€, 06/2022 vo výške 309,51-€, na výživné boli zaslané sumy mesačne nepresahujúce 43,59-€. Vo výkone trestu odňatia slobody vo veci sp. zn. 2T/71/2021 je sčasti väzobne od 11.07.2021-04.01.2022 s termínom konca trestu 11.11.2022 a následne do 11.03.2023 vo veci sp. zn. 2T/78/2020.

(9) Podľa potvrdenia o príjme matky za obdobie od 01 do 07/2022 je priemerný čistý príjem matky vo výške 403,87-€/mesiac.

(10) Podľa správy o šetrení pomerov v rodine ÚPSVaR Partizánske, odbor sociálnych vecí a rodiny zo 20.07.2022 mal. R. O. bude navštevovať 5. ročník ZŠ, mal. W. V. bude navštevovať 3. ročník ZŠ a mal. K. G. navštevuje MŠ. Matka detí je zamestnaná, no toho času práceneschopná, pre zlomeninu nohy. Býva s rodičmi v 2-izbovom byte, spláca splátky na domáci spotrebič. Otec matke dlhuje výživné 4270,-€. Pred nástupom do výkonu trestu sa s deťmi stretával pravidelne.

(11) Matka detí na pojednávaní uviedla, že dňa 06.07.2022 mala úraz v domácnosti, spadla zo schodov, odvtedy je PN. Asi 3-4 mesiace býva u rodičov, prenájom bytu jej končí koncom tohto mesiaca. Sťahovala sa postupne, dôvodom bola vysoká cena nájmu, u rodičov majú možnosť bývania. Bývali s bývalým manželom spolu aj po rozvode, pretože nemal kde bývať do času, keď bol vzatý do väzby. Kým žili spolu, prispieval 300 € na bývanie, no na deti prispel len raz.

(12) Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rodine") rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

(13) Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

(14) Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

(15) Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

(16) Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(17) Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

(18) Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(19) Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(20) Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

(21) Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

(22) Otec detí svoj návrh nazval návrhom na zníženie výživného, pričom sumu, na ktorú sa výživné má znížiť neuviedol. Dôvodil tým, že je vo výkone trestu a nemá prostriedky na zaplatenie určeného výživného.

(23) Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení právnych predpisov má súd za to, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom na zníženie vyživovacej povinnosti otca k deťom. Súd o výživnom naposledy rozhodol rozsudkom právoplatným dňa 23.01.2020.

(24) Súd pôvodne vychádzal zo schopností a možností dosiahnuť príjem na slobode a je zrejmé, že otec dieťaťa bol pozbavený osobnej slobody a vykonáva trest, ktorého koniec je určený na 11.03.2023 (pozbavený osobnej slobody je od 11.07.2021). Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Toto pravidlo možno vzťahovať aj na výkon trestu odňatia slobody za úmyselnú trestnú činnosť.

(25) Hoci je nepochybné, že čo by aj otec detí vo výkone trestu pracoval, je extrémne nepravdepodobné, že by bol schopný platiť výživné v skôr určenej výške 100,-€ mesačne na každé z detí, tak je zrejmé, že aktuálny stav - výkon trestu odňatia slobody je výsledkom jeho úmyselnej trestnej činnosti - inak povedané, bez dôležitého dôvodu sa vzdal možnosti zamestnania na slobode. V tomto prípade dokonca otec detí spáchal trestnú činnosť aj na matke detí - domáce násilie, teda jeho trestná činnosť má priamy dopad nie len na deti, ale aj matku detí. Opačná úvaha, teda že objektívna nemožnosť dosiahnuť príjem z dôvodu úmyselnej trestnej činnosti a výkonu trestu odňatia slobody je dôvodom zníženia vyživovacej povinnosti k dieťaťu, by bola v rozpore nie len s § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ale v príkrom rozpore s

dobrymi mravmi. Preto súd návrh otca detí ako celok zamietol, a bližšie už majetkové pomery matky, detí a otca neskúmal.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.